

VIỆT NAM CẦN CÔNG NGHIỆP HÓA BẰNG KINH TẾ XANH

NGUYỄN TẤN TUẤN

Nền kinh tế xanh (Green Economy) được Tổ chức Môi trường thế giới UNEP định nghĩa là nền kinh tế vừa mang lại hạnh phúc cho con người và công bằng xã hội, vừa giảm thiểu đáng kể các rủi ro về môi trường và khủng hoảng sinh thái. Kinh tế xanh có vai trò quan trọng để chúng ta suy nghĩ lại về cách phát triển kinh tế hiện nay nếu muốn tạo ra một tương lai tươi sáng cho các thế hệ mai sau, góp phần tạo dựng một nền kinh tế xanh bền vững.

Gần 120 năm trước, một nhà triết học người Đức đã từng lên tiếng cảnh tỉnh với loài người rằng nếu như nền văn minh phát triển một cách tự phát, không được hướng dẫn đúng đắn thì sẽ để lại phía sau nó cả một hoang mạc... Từ cuối thế kỷ XX đến hai thập niên đầu của thế kỷ XXI đã có nhiều thiên tai, dịch họa, thảm họa môi trường liên tiếp diễn ra trên phạm vi toàn thế giới và ở nước ta như: động đất, núi lửa, bão lụt, lốc xoáy, voi rồng và dịch bệnh quái ác, môi trường. Đặc biệt là trong gần 20 năm đầu thế kỷ XXI, lời tiên tri ấy đã có những dấu hiệu trở thành hiện thực không chỉ ở trên thế giới mà xảy ra cả ở nước ta...

Cho đến nay loài người vẫn chưa thể hiểu một cách tường tận về trái đất - "chiếc nôi" sinh ra và nuôi sống cả nhân loại. Con người đã có thể bay vào vũ trụ để chinh phục mặt trăng, sao hỏa, hoặc sắp tới là thái dương hệ, có thể lập các "làng không gian" không lồ ngoài trái đất để đưa người lên đó sinh sống, tìm hiểu, nghiên cứu... thế nhưng con người chưa đủ khả năng để tiến sâu vào lòng quả đất - nơi nhân loại đã sinh sống trên bề mặt của nó hàng trăm triệu năm nay. Có chăng loài người chỉ mới thăm dò lòng đất vài ba kilômét và đã thấy

vô vàn những khó khăn, phức tạp và bí hiểm.

Chưa hiểu hết những gì thuộc về trái đất, nhưng con người đang tận dụng trái đất để khai thác một cách hết sức vô tội vạ. Con người thi nhau khai hoang, đào bới, hút cạn tất cả những gì thuộc về nguồn lợi, tiềm năng kinh tế từ lòng đất. Những quốc gia phát triển trên thế giới hiện đang hủy hoại môi trường sinh thái nhiều nhất. Những quốc gia khác nghèo hơn, cũng cố tìm mọi cách để tận thu các nguồn lợi từ mặt đất đến lòng đất, nhằm để tồn tại và phát triển. Đó chính là nghịch lý tất yếu giữa môi trường sống và nền văn minh của thế giới. Trước ngực cơ về sinh thái, môi trường, môi sinh ngày càng xấu đi trên thế giới, chúng ta hãy đấu tranh, kêu gọi từng người dân có ý thức với việc bảo vệ rừng, bảo vệ môi trường biển, bảo vệ môi trường sống xung quanh, cứu lá phổi của trái đất đang có nguy cơ bị nhiễm độc ngày càng nặng.

Hiện nay theo thống kê của nhiều nhà khoa học trên thế giới, thì ở các nước công nghiệp phát triển cứ bình quân mỗi người dân tiêu thụ hàng năm từ 6-7 tấn nhiên liệu quy chuẩn. Nếu cứ với mức này, khi số người trên hành tinh tăng lên khoảng 10 tỷ trong thế kỷ tới thì xã hội "đại tiêu thụ" của loài người sẽ phá hủy toàn bộ môi trường tự nhiên của trái đất. Vì vậy, bảo vệ môi trường sống cho "hành tinh xanh" hiện nay chính là vấn đề bức xúc số một của toàn thế giới.

Nước ta hiện đang đổi mới từng ngày, đang tiến vào lộ trình công nghiệp hóa - hiện đại hóa (CNH-HĐH) bằng những công nghệ của thế giới. Tuy vậy điều cần phải được đặt ra chính là vấn đề giải quyết tốt mối quan hệ nghịch giữa phát triển và bảo vệ môi trường sống bền vững. Điều đáng quan ngại là làm sao khi

Ảnh minh họa - Nguồn: Internet

bước vào giai đoạn đầy mạnh CNH-HĐH đắt nước, chúng ta không lặp lại bài học đắt giá của các quốc gia công nghiệp đi trước chúng ta hằng chục năm, thậm chí là hằng trăm năm. Họ có thời kỳ đã phải trả giá cho việc đánh đổi môi trường bằng phát triển kinh tế gấp gáp, bằng mọi giá và thiếu bền vững, gây ra những di chứng xấu, những hệ lụy kéo dài qua nhiều thế hệ.

Chúng ta phải bảo vệ môi trường sống bằng một nền kinh tế sạch ngay từ bây giờ. Đó chính là việc từ chối dứt khoát các công nghệ lạc hậu giá rẻ, ô nhiễm môi trường, là biết cách chắt chiu từng đồng vốn để đầu tư các công nghệ tiên tiến nhất, đảm bảo cho việc phát triển kinh tế xanh, bền vững và đúng hướng, không đánh đổi môi trường để phát triển kinh tế bằng mọi giá như thời gian vừa qua. Chúng ta phải xem việc bảo vệ môi trường sống như bảo vệ

chủ quyền độc lập, tự do của dân tộc. Ngày xưa dù môi trường nước ta chưa phải là vấn đề bức xúc như hiện nay, nhưng lãnh tụ Hồ Chí Minh đã luôn kêu gọi mọi người phải bảo vệ môi trường. Người từng tạo ra một phong tục đẹp cho nhân dân là mỗi năm phải tổ chức ngày “Tết trồng cây” để tạo môi trường xanh cho cộng đồng.

Vấn đề môi trường trong thế kỷ XX mà Việt Nam cũng như toàn thế giới đang hướng tới phải là một môi trường xanh - sạch và bền vững. Bởi vì đó chính là điều kiện tốt nhất để con người tồn tại và phát triển. Phát triển kinh tế ngày nay ở nước ta cần phải đi đôi với bảo vệ môi trường sống và sinh hoạt, sản xuất của người dân, đây là một bài toán không dễ có đáp án đúng. Lợi nhuận, lợi ích nhóm, lợi ích kinh tế trước mắt đang cản trở chúng ta xây dựng một nền kinh tế xanh đúng nghĩa và bền vững ■